

Sebestény István

A NONPROFIT SZÉKTOR FUNKCIONÁLIS MEGKÖZELÍTÉSE –

A NONPROFIT PRIZMA

A nonprofit szféra vizsgálatakor nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a szektor meglehetősen heterogén. Bármely, az egész szektorra vonatkoztatott megállapítás érvényessége csupán viszonylagos. A formális ismérvek mentén – tevékenységi terület, jogi forma, hatókör stb. – ugyan könnyen elkülöníthető csoportokat alkothatunk, azonban ezeken a csoportokon belül lényegesen eltérően működő, más és más célért, más és más eszközökkel operáló szervezeteket találunk.

1. tábla

A nonprofit szektor elemzéséhez használt főbb formális statisztikai ismérvek

Jogi forma	Tevékenység	Hatókör	Településtípus	Bevételnagyság
<i>Alapítványok</i>	- kultúra	- egy intézmény	- főváros	- 50 ezer Ft alatt
- (magán)alapítvány	- vallás	támogatása, konkrét cél elérése	- megyeszékhely	- 50 ezer–500 ezer Ft
- közalapítvány	- sport		- egyéb város	- 500 ezer–5 millió Ft
<i>Társas nonprofit szervezetek</i>	- szabadidő, hobbi	- kisebb lakó-, munkahelyi körzet	- község	- 5 millió(–50 millió Ft
- egyesület	- oktatás			- 50 millió) Ft felett
- köztestület	- kutatás	- egy település		
- szakszervezet	- egészségügy	- több település		
- szakmai, munkáltatói érdekképviselő	- szociális ellátás	- egy megye		
- közhasznú társaság	- polgárvédelem, tűzoltás	- több megye		
- nonprofit intézmény	- környezetvédelem	- régió		
(- politikai párt,	- településfejlesztés	- Magyarország		
- egyház,	- gazdaságfejlesztés	- több ország,		
- önkéntes	- jogvédelem	nemzetközi		
<i>biztosítópénztár)</i>	- közbiztonság védelme			
	- többcélú adományoztatás, nonprofit szövetségek			
	- nemzetközi kapcsolatok			
	- szakmai, gazdasági érdekképviselő			
	- politika			

Vannak kis és nagy bevételű, alacsony és magas taglétszámú, szolgáltatásokat nyújtó és csak adománygyűjtő, aktív tevékenységet folytató és passzívan létező, támogatásokat nyújtó és támogatásokat kérő, saját zárt körűket kiszolgáló és tömegeket megmozgató, önkéntes szándékból és kényszer hatására létrejövő szervezetek. Ebből következik, hogy amikor egy-egy probléma felvetődik, akkor az nem feltétlenül a szektor egészét érinti, hanem csak annak bizonyos, nehezen körülhatárolható részét. Mindez már a kérdés megfogalmazásakor is kommunikációs zavarokat

okozhat. „A mintegy ötvenezer szervezetből álló nonprofit szektor...” kezdetű elemzés már kiinduláskor beleütközik abba, hogy az adott kérdés a szféra mekkora részére és konkrétan milyen szervezetekre is vonatkozik. A helyes válaszok és döntések meghozatala pedig talán éppen azért nem sikerül, mert a válaszadók és döntéshozók nem tudják lehatárolni azt a csoportot, melynek érdekében munkálkodnak. A szektor egészét érintő kijelentések sokszor azért nem relevánsak, mert azok csak annak egy speciális részére bizonyulnak igaznak. És megfordítva, bizonyos mindennapi evidenciák azért nem tudatosulnak, mert azok a szervezetek egy – valamilyen okból reflektorfénybe került – csoportjára nem érvényesek.

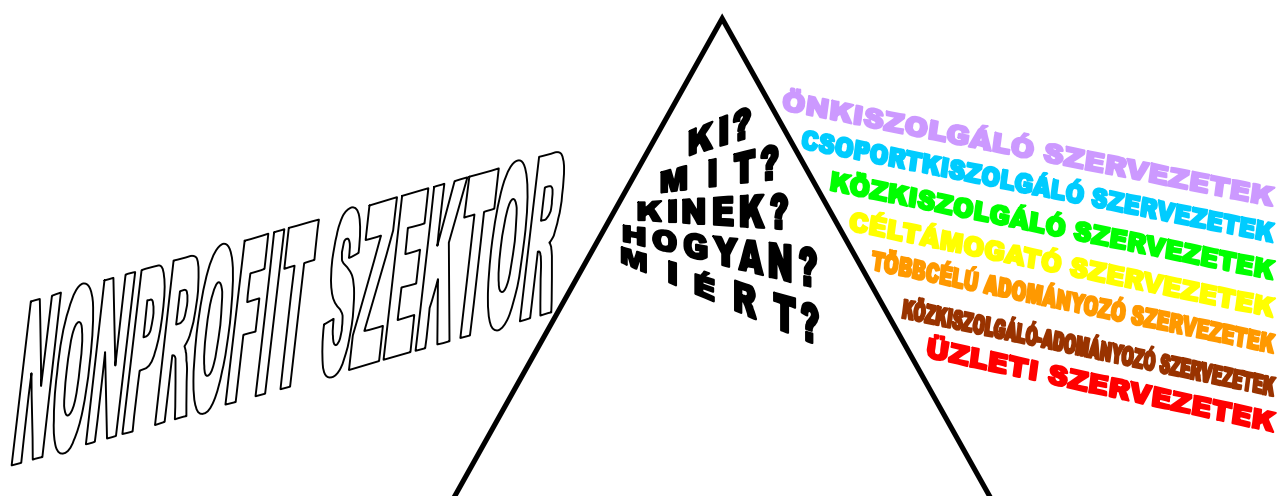
Szükség lenne tehát arra, hogy a szektorban eddig alkalmazott csoportosítási szempontokon túl – de azok felhasználásával – olyan, több dimenzió mentén kialakított osztályozási rendszert határozzunk meg, mely alkalmas arra, hogy a szféra szereplőit tényleges működésük alapján többé-kevésbé homogén rétegekbe sorolhassuk. Ez lehetővé tenné, hogy bizonyos kérdéseket ne az egész szektorral, hanem annak egy jól körülhatárolható szeletével kapcsolatban vessünk fel. Ez a *funkcionális* besorolás a következő dimenziók alapján történhet:

- *Ki?* Kik alapították a szervezetet és milyen formában működik?
- *Mit?* Milyen tevékenységet folytat a szervezet?
- *Kinek?* Milyen sokaság érdekeit, igényeit tartja szem előtt a szervezet?
- *Hogyan?* Milyen eszközökkel kívánja az adott célt elérni?
- *Miért?* Milyen cél elérésére törekszik a szervezet?

Amilyen könnyű e látszólag egyszerű kérdések megválaszolása, olyan bonyolult azok alapján a különféle – markánsan különböző – szervezetfajták meghatározása. Mégis úgy gondoljuk, hogy a legjellemzőbb válaszok alapján körülhatárolhatóak olyan *ideáltípusok*, melyekkel a szervezetek többsége leírható. Az alábbiakban megkísérelünk – az eddigi vizsgálati eredmények és tapasztalatok szubjektív felhasználásával – ilyen típusokat meghatározni. Célunk nem az abszolút és megkérdőjelezhetetlen osztályozási rendszer kidolgozása, hanem egy olyan gondolati kiindulópont közzététele, ahonnan további vizsgálatok, viták vezérfonala elindulhat. Ezáltal lehetőség nyílik arra is, hogy az itt leírtak bizonyítása és cáfolata során más, általunk figyelembe nem vett szempontok is előtérbe kerüljenek.

Ha a nonprofit szektor egészét megpróbáljuk egy olyan képzeletbeli *prizmán* keresztül szemlélni, mely az imént említett kérdésekre adható válaszok alapján bontja azt összetevőire, talán érzékelhetjük annak valódi sokszínűségét. Nézzük tehát, az első kísérletre milyen elemeket határozhatunk meg!

1. ábra
A nonprofit prizma

- A szervezetek egy – döntően egyesületi formában működő – csoportját olyan, azonos érdeklődési körrel, szándékkal, céllal rendelkező személyek hozzák létre, akik felismerik, hogy ilyen irányú szükségleteik kielégítése leghatékonyabban egy ilyen szervezet keretei között valósulhat meg. A tevékenységek, szolgáltatások ilyenkor döntően a szervezethez valamilyen módon kötődő személyek felé irányulnak. A szervezetek a szükséges forrásokat jórészt maguk teremtik elő, tagdíjon, szolgáltatási díjon, önkéntes munkán keresztül, de nem kizárt a különböző külső támogatások gyűjtése sem. Alkalmanként kapcsolatba kerülhetnek az állami, önkormányzati szervekkel, pályázhatnak, végezhetnek üzleti vállalkozási tevékenységet is, ám ez kizárólag saját igényeik hathatósabb kielégítését szolgálja. Egy részüknek nincs is pénzforgalma, működésükhöz csak a formális jogi háttér szükséges. Aktivitásuk döntően saját alaptevékenységük végzésére irányul. Ezeket nevezzük *önkiszolgáló* szervezeteknek. Ebbe a csoportba tartozik például a legtöbb sport-, hobbi- és szabadidőklub (vadásztársaságok, galambászegyesületek, nyugdíjas- és öregdiákkörök stb.), és több kulturális szervezet (olvasókörök, film- és táncklubok, kábeltévé-társaságok stb.).
- *Csoportkiszolgáló* szervezeteknek tekinthetjük azokat a főleg társas nonprofit formában működő szervezeteket, amelyek nemcsak saját tagjaik, de környezetük, a társadalom hasonló helyzetben levő csoportjainak igényeit is kielégítik, érdekeiket is képviselik. Tevékenységük haszna már szélesebb körben is érzékelhető, az általuk előállított közjavak

ingyen vagy térítés fejében, de kívülállók számára is hozzáférhetőek. Működésük költségeit nemcsak a tagok, közvetlenül érdekelt támogatók hozzájárulásából származik, hanem társadalmi fontosságukra apellálva már külső – főként magán, de sok esetben állami – támogatásra is joggal számot tarthatnak. Tevékenységük főleg az érdekképviselőre, közfeladatok ellátására, vagy a csoportismérv szerinti sokaság ellátására, problémáinak enyhítésére terjed ki, döntően valamilyen szolgáltatás nyújtása által. Ide sorolhatóak a különböző szakmai, munkaadói, termelői munkavállalói érdekképviselőket, polgárőrségek, tűzoltóegyesületek, az egészségkárosodottak szervezetei, város- és faluvédő szervezetek, tudományos társaságok, egyéb képviselőket (autóklub), egyházak stb.

- Az előzőtől némiképp eltér az általunk *közszolgáltató* szervezeteknek elnevezett csoport. Bár sok szempontból hasonló a csoportszolgáltatóhoz, a jelentős különbség az, hogy ezek a szervezetek általános, az állam, önkormányzat feladatkörébe tartozó társadalmi problémákkal foglalkoznak, rendszeres szolgáltatást nyújtanak, alapítók, tagjaik nem feltétlenül érintettek közvetlenül az adott kérdésben, és sokszor éppen az állam vagy az önkormányzat, illetőleg más nonprofit szervezet, egyház – önállóan vagy aktív részvétellel – hozza őket létre. Tevékenységük főként a szociális, egészségügyi, oktatási, környezetvédelmi területeket érinti. Jellemző rájuk a társadalmi szolidaritás, az önkéntesség aktivizálása, működésük elengedhetetlen feltétele az önkéntes munka, az adományok gyűjtése, sok esetben az állammal önkormányzattal való aktív – szerződéses – együttműködés. Sokszor speciális szolgáltatásokat nyújtanak, ezt tehetik ingyen, kedvezményes, sőt piaci árért is, működésük finanszírozásában fontos az állami, és/vagy magántámogatás, és kiegészítésképpen vállalkozhatnak, pénzügyi befektetéseket is végezhetnek. Bár az adományozás is fontos része tevékenységüknek, inkább szolgáltatás-orientáltak. Átlagos méretükből adódóan gyakran foglalkoztatnak főállású munkaerőt is. Itt található a legtöbb szociális, egészségügyi, oktatási intézmény, munkanélküliség- és egyéb válságkezelő központ, telefonos lelkisegélyszolgálat stb.
- Egy másik népes csoportot olyan nonprofit szervezetek, általában alapítványok alkotnak, melyek kifejezetten egy intézmény (iskola, óvoda, kórház, templom, színház, zenekar, állatmenhely), vagy egy speciális cél (ösztöndíj, műtét elvégzése, emlékmű állítás, sportág fejlesztés) anyagi támogatására jöttek létre, az érdekeltek, vagy maga az intézmény kezdeményezésére. Rendszerint az intézményhez kötődők, vagy a cél elérésében érdekeltek támogatására számíthatnak, de megpróbálnak kívülállókat is megnyerni, illetve pályázatok segítségével is pótlólagos forrásokhoz jutni. Az érdekeltek önkéntes munkája

jórészt az adományok felkutatására, összegyűjtésére, illetve pénzügyi befektetésekre terjed ki. A felhalmozott adományok automatikusan – sokszor a támogatott intézmény közvetlen részvételével – az előre megjelölt cél érdekében kerülnek felhasználásra. E szervezetek általában kicsi és közepes méretűek. Egyéb tevékenységet ritkán folytatnak, ha mégis, többnyire az is adománygyűjtési célokat szolgál. Intézményesülségük jórészt formális, egy részük csak a gazdasági kényszer hatására született. Ezeket a szervezeteket *céltámogató nonprofitoknak* nevezhetjük.

- *A többcélú adományozó szervezetek* olyan, többnyire nagyobb és általában alapítványként működő nonprofitok, melyek célja anyagi ösztönzéssel a társadalom tagjait, csoportjait, intézményeit bizonyos közcélok előmozdítására, nagyobb fejlesztések, beruházások, kutatások elindítására bírni. Alapítói lehetnek – nemcsak hazai – magánszemélyek, állami és önkormányzati szervek, intézmények. Az alapítók kilététől függően e szervezeteket az erőteljes állami vagy magántámogatás jellemzi. Általában tőkeerősek, ebből adódóan pénzügyi befektetéseket végeznek. Támogatásaikat jórészt programokon, pályázatokon keresztül nyújtják, az ehhez szükséges adminisztráció nem nélkülözheti a főállású munkaerőt. Intézményesülségük magas fokú, rendszeres kapcsolatban állnak mind az állami, önkormányzati szervekkel, mind a piaci résztvevőkkel, valamint a nonprofit szektor és a lakosság – mint a pályázatok és programok aktív részesei – jelentős részével. Ilyen típusú szervezetek a különböző (kulturális, tudományos, gazdaság- és településfejlesztési stb.) céllal létrejött állami, minisztériumi, önkormányzati közalapítványok, de például a Soros Alapítvány is.
- *Közkiszolgáló-adományozó szervezeteknek* tekintjük a közkiszolgáló szervezetekhez sok szempontból hasonlatos szervezetcsoportot, mely szolgáltató tevékenysége mellett rendszeres adománygyűjtést és -osztást is végez, és ez utóbbi jelentősége legalább akkora, ha nem nagyobb, mint a szolgáltatásnyújtásé. Az ide tartozó nonprofitok tevékenysége szerteágazó, adománygyűjtő kampányokat szerveznek, önkénteseket mozgósítanak, sokszor foglalkoztatottakat is alkalmaznak. Adománygyűjtő és -osztó mivoltukból következően, pénzügyi befektetőként is megjelenhetnek. Működhetnek kis és nagy településen, helyi és országos hatókörrel. Jellemző rájuk az egyidejűleg végzett többféle probléma- és válságkezelés, akció-orientáltság. Ilyen típusú szervezet a Vöröskereszt és más szeretetszolgálatok, az egy települést átfogó univerzális alapítványok egyesületek, némely nagyobb nonprofit szövetség.

- Végül *üzleti* szervezeteknek tekintjük azokat az inkább csak jogi formájukban nonprofit szervezeteket, melyek kifejezetten termelési, piaci szolgáltatási vagy pénzügyi tevékenység végzésére jöttek létre. Általában nagyméretűek, komoly intézményi háttérrel, sok foglalkoztatottal rendelkeznek, tőkeerősök és gyakran haszonérdekelték. Rendszeresen vállalkoznak, pénzügyi befektetéseket eszközölnék. Viselkedésük sokban hasonlít a piaci szektor résztvevőjéhez. Alapítóik – tulajdonosaik, működtetőik – lehetnek magánszemélyek (önkéntes biztosító pénztárak), állami és önkormányzati szervek, intézmények (kommunális, gazdasági, népjóléti közfeladatokat ellátó közhasznú társaságok). Találhatunk azonban közöttük a legkülönbözőbb tevékenységi területen működő, piaci áron szolgáltató szervezeteket is (sport-, szabadidő klubok, hagyományos és természetgyógyász, oktatási, képzési vagy éppen környezetvédelmi szervezeteket, bentlakásos intézményeket). Nem jellemző rájuk sem az önkéntes munka, sem az adománygyűjtés és -osztás. A nonprofit ismérvek közül egyedül a profit szétosztás tilalma érvényes rájuk. Ennek ellenére sokszor nagyon hasznos társadalmi feladatokat látnak el.

A fenti csoportok tömör – és korántsem teljes – körülírása során számos megközelítési szempontot említettünk meg. Ha megpróbáljuk összegyűjteni ezeket az ismérveket és valamennyi ismérvek meghatározzuk a lehetséges kategóriákat, összeállíthatunk egy olyan táblázatot, melyben a hét funkcionális csoport ideáltípusait tételesen is leírhatjuk. Hangsúlyozzuk azonban, hogy ezek az elméletileg kidolgozott típusok a valóságban nem a nonprofit szektorban ténylegesen tevékenykedő szervezetek egy-egy homogén halmazának „előállítását” szolgálják, melynek egyedei egymással megegyezők lennének, hanem csak olyan csomósodási pontokat jelentenek, melyektől ebben a sokdimenziós térben elhelyezkedő, különböző szervezeteknek a távolsága egyenként lemérhető, és amelyek körül – reményeink szerint – a szervezetek nagyobb számban sűrűsödnek. Más szavakkal, valószínűnek tartjuk, hogy az egy-egy csoportba sorolt szervezetek egyike sem elégíti ki maradéktalanul az adott ideáltípusra vonatkozó feltételeket, azonban mindenképpen több kritériumnak felel meg, mint bármely másik csoportban.

*2. tábla
A funkcionális megközelítéshez használt ismérvek funkcionális csoportok szerint*

Megnevezés	Önkiszolgáló	Csoport-kiszolgáló	Közkişolgáló	Céltámogató	Többcélú-adományozó	Közkişolgáló-adományozó	Üzleti
Alapítók	érdekeltek	érdekeltek	bárki (állam, önkormányzat)	érdekeltek	bárki (állam, önkormányzat)	bárki	érdekeltek (állam, önkormányzat)
Forma	általában egyesület	általában egyesület, érdekképviselő, párt, egyház	bármilyen	általában alapítvány	általában alapítvány	általában alapítvány, egyesület	általában egyesület, közhasznú társaság, pénztár
Intézményszerűség	nem fontos	nem fontos	jellemző	nem fontos	fontos	jellemző	meghatározó
Legjellemzőbb hatókör	egy cél, intézmény, település	egy település, országos	egy település, országos	egy cél, intézmény, település	egy település, országos, nemzetközi	egy település, országos, nemzetközi	egy cél, intézmény, település, országos
Tevékenység	saját szükséglet kielégítése	saját és csoport-szükséglet kielégítése	közszükséglet kielégítése	adott cél, intézmény támogatása	köz cél támogatása	közszükséglet kielégítése, köz cél támogatása	bármilyen szükséglet kielégítése, cél támogatása
Célcsoport	saját közösség	saját közösség és hasonló helyzetű csoportok	adott helyzetű egyének népesség-csoportok, társadalom	meghatározott intézmény, személy, csoport, cél, program	adott helyzetű egyének népesség-csoportok, társadalom	adott helyzetű egyének népesség-csoportok, társadalom	saját közösség és adott helyzetű egyének, csoportok, társadalom
Érdekkör	saját, magán	csoport	közügy	csoport, speciális ügy	közügy	közügy	magán, csoport, közügy
Állami, önkormányzati kapcsolat, együttműködés	alkalmi	alkalmi, rendszeres	rendszeres, hivatalos	alkalmi	alkalmi, rendszeres, hivatalos	alkalmi, rendszeres, hivatalos	rendszeres, hivatalos
Piaci kapcsolat	alkalmi	alkalmi	alkalmi, rendszeres	alkalmi	alkalmi, rendszeres	alkalmi, rendszeres	rendszeres, üzleti
Kapcsolat a lakossággal	alkalmi	rendszeres	rendszeres, meghatározó	alkalmi	rendszeres	rendszeres, meghatározó	rendszeres
Önkéntes munka	jellemző	jellemző	fontos	jellemző	lehet	fontos	nem jellemző
Foglalkoztatás	lehet	lehet	jellemző	nem jellemző	jellemző	jellemző	fontos
Magán-támogatás	lehet	fontos	fontos	fontos	fontos	fontos	nem jellemző
Állami támogatás	lehet (alkalmi)	lehet	fontos (normatív)	lehet	fontos	fontos	lehet
Vállalkozás	lehet	lehet	lehet	nem jellemző	nem jellemző	lehet	fontos
Pénzügyi befektetés	lehet	lehet	lehet	jellemző	jellemző	jellemző	fontos
Haszon-érdekeltség	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	fontos
Szolgáltatás-nyújtás	jellemző	fontos	fontos (meghatározó)	nem jellemző	nem jellemző	fontos	fontos (meghatározó)
Adomány-gyűjtés	nem jellemző	nem jellemző	jellemző	fontos (meghatározó)	lehet	fontos	nem jellemző
Adományoztatás	nem jellemző	nem jellemző	lehet	fontos	fontos (meghatározó)	fontos	nem jellemző
Pályázat	lehet	jellemző	fontos	fontos	lehet	jellemző	nem jellemző
Pályáztatás	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	nem jellemző	fontos	lehet	nem jellemző
Jellemző méret	bármilyen	bármilyen	közepes, nagy	kicsi, közepes	közepes, nagy	közepes, nagy	nagy

Ugyanakkor e mellett a többdimenziós elemzés mellett óhatatlanul felmerül az a kérdés is, hogy el lehet-e helyezni ezeket a funkcionális csoportokat egy-egy átfogóbb, általánosabb szempont szerint kialakított lineáris tengely mentén. Mik lehetnek azok a legfontosabb, szinte a szektor

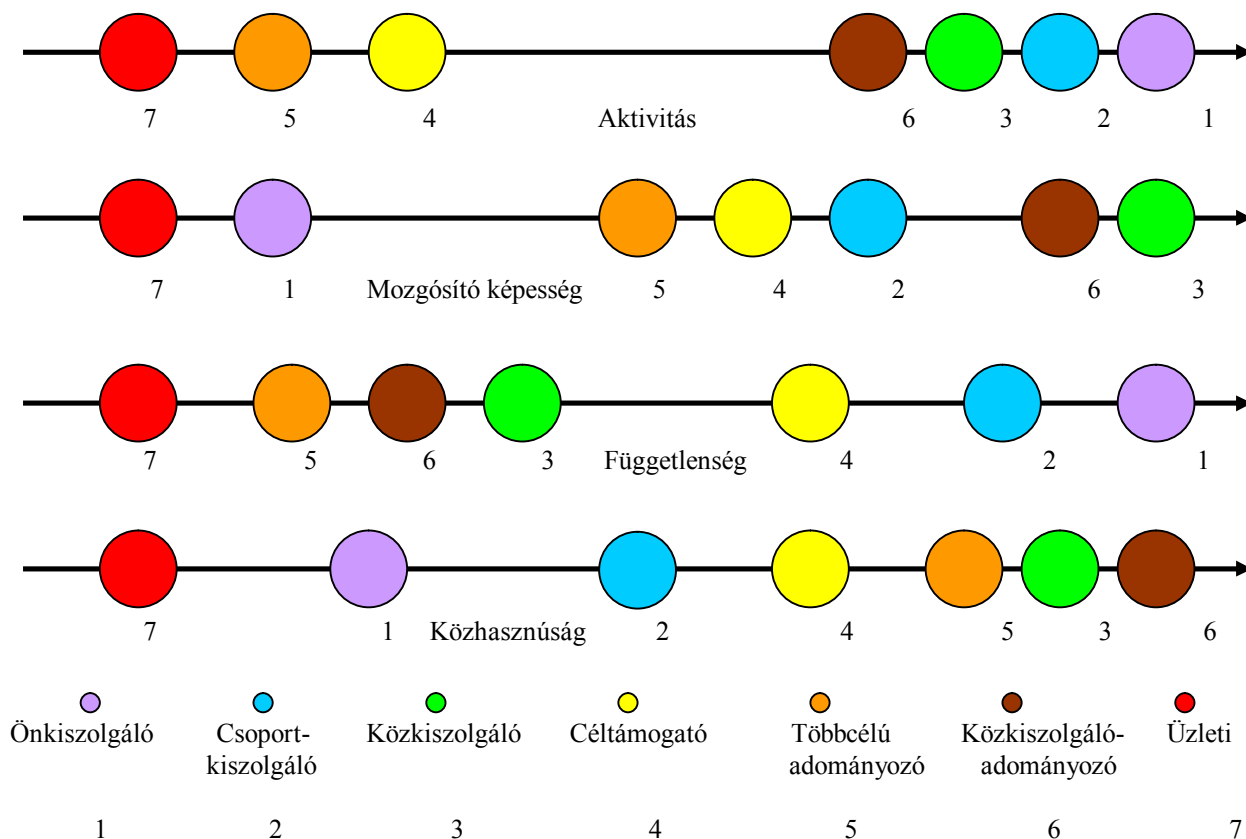
definíciójához tartozó jellemzők, melyekhez ezeknek a csoportoknak szignifikánsan különböző a viszonya?

Négy olyan ismérvet vettünk figyelembe, melyekről feltételezzük, hogy – nemcsak szakmai megközelítésben, de a közvélekedés szerint is – a nonprofit szektor lényegi elemeit ragadják meg.

- *Aktivitás.* A szervezetek milyen mértékben támaszkodnak *saját tagjaik, támogatóik* önkéntes tevéleges részvételére a szervezet céljainak elérésében, illetve milyen mértékben tudják ezt az energiát felszabadítani.
- *Mozgósító képesség.* A szervezetek milyen mértékben tudják *a közösség, a társadalom tagjait* mozgósítani és bevonni a szervezet által felvállalt közcélok elérésébe, illetve milyen mértékben tudják a közösség, a társadalom szolidaritását érdeklődését felkelteni az adott cél megvalósítása, támogatása iránt.
- *Függetlenség.* A szervezetek milyen mértékben tudják magukat, tevékenységüket függetleníteni az őket körülvevő *tágabb környezettől, állami és piaci szférától*, illetve milyen mértékben tudják ellátni feladataikat, megvalósítani céljaikat a külső környezet támogatása és befolyása nélkül.
- *Közhasznúság.* A szervezetek célját, tevékenységét milyen mértékben ismeri el *hasznosnak* a közösség, a társadalom, illetve milyen mértékben vállalnak olyan *közfeladatokat*, tűznek ki olyan *közcélokat*, melyek elvégzése, elérése a közösség, társadalom egészének javát szolgálja.

Az 5. ábrán megkíséreltük elhelyezni ezeket a csoportokat a fent említett tengelyeken. Mint látható, az üzleti szervezetek csoportjának kivételével – mely a legkevésbé felel meg a nonprofit kritériumoknak, és ilyen módon mind a négy tengelyen legelöl foglal helyet – valamennyi típusnál jelentős elhelyezkedésbeli különbséget tapasztalhatunk. Az eltérő jellegű szervezetek más és más dimenziók mentén közelítik meg leginkább a szektorral szemben támasztott alapvető elvárásokat. Miután valamennyi vonás fontos, nem lehet – és nem is lenne célszerű – valamiféle általános hierarchia szerint besorolni a szervezeteket. Bár ezek a kritériumok egyenként értéktartalmúak, a csoportok tengelyenkénti eltérő sorrendje csak azt mutatja, hogy mindegyik típusnál más hangsúllyal szerepelnek ezek a különböző nonprofit ismérvek.

2. ábra
A funkcionális csoportok elhelyezkedése a nonprofit-jellemzők tengelyein

Mindazonáltal az itt bemutatott hipotetikus modell – úgy gondoljuk – megfelelő kiindulási alap lehet egy olyan sokdimenziós megközelítéshez, melynek célja pont az lenne, hogy a nonprofit szektorban „elhelyezkedő” szervezetek felépítését, motivációját, működési mechanizmusát, tényleges tevékenységét és nem utolsósorban problémáit jobban megérthessük. Szükségesnek tartanánk egy olyan empirikus vizsgálat lebonyolítását, mely – amellet, hogy a funkcionális modell gyakorlati alkalmazhatóságát is próbára tenné – a szervezetek minél több oldalról történő megvilágítását célozná, és nemcsak a formális statisztikai jellemzői mentén kísérelné meg a szektor leírását. Az eredmény valószínűleg számos tartalmi és módszertani kérdés megoldásában előbbre vinne bennünket. Lehetséges, hogy a funkcionális besorolás végül is teljesen más típusú és más mennyiségű kategóriából álló modell felállításához vezetne, s olyan fogalomrendszer alkalmazását tenné mindennapi gyakorlattá, mely jelen pillanatban még gondolati szinten sem körvonalazódott. A sokszínűség ténye már ma is ismert, de a prizma, amely a színeket élénk vetítené, csak számos termékeny elméleti vita és gyakorlati kutatás eredményeiből létrejövő, sok apró kristály összeolvadásából keletkezhet.

Emellett a nemzetközi kutatások tapasztalatai is azt mutatják, hogy a nemzeti szektorok összehasonlításának első és majdnem legnagyobb problémája az, hogy képesek vagyunk-e a szektor, illetve ezen belül a különböző – az adott ország társadalmi, gazdasági, történelmi és jogi viszonyai által kialakított – szervezeti formák egységes és általános értelmezésére. Úgy gondoljuk, hogy a funkcionális megközelítéssel kialakított osztályozási rendszer segítségével az összehasonlíthatóság nagymértékben növelhető lenne. Bármelyik ország „elkészíthetné” azt a többiekétől eltérő tartalmú prizmat, melyen keresztül hasonló árnyalatú színekre tudná felbontani saját nonprofit szektorát. És akkor már nemcsak a szektorok, de azoknak egy-egy részterülete is az ilyen kutatások tárgyát képezhetné.

Ahhoz, hogy közös problémáinkat megfogalmazzassuk, közös nyelvre van szükségünk.